

Päivikin puhe Irma Tulenheimon 70-vuotispäivillä

Rakas Irma

Vuosi 1904, jolloin sinä näit päivän valon, oli Suomessa aika tapahtumarikas. Venäjän ja Japanin sota syttyi, sota, jonka Venäjä suuresta ylivoimastaan huolimatta hävisi. Sortokausi jatkui Suomessa. Eugen Schauman ampui Bobrikoffin. Uudeksi kenraalikuvernööriksi nimitettiin ruhtinas Obolenski. Venäjälle syntyi kauan odotettu ja toivottu kruununperillinen Aleksei. Meidän suvullemmekin se oli tärkeä vuosi, sillä silloin olivat Katri ja Paavo Virkkusen häät.

Sinun elämäsi jatkui sitten sisarustesi parissa, koulussa ja työelämässä, kunnes huhtikuun 28. päivänä 1934 sinun elämässäsi tapahtui suuri muutos: sinut ja Olli vihittiin. Me sinun uudet sukulaisesi saimme nähdä sinut tyylikkäänä ja kauniina Saksalaisessa kirkossa ja Kämpin peilisalissaja muutamat meistä vielä seuraavana aamuna ollessamme lentokentällä heiluttamassa, kun Olli ja sinä lensitte tuntemattomaan paikkaan häämatkalle.

Heti teidän avioliitostanne alkaen sinä valloitit meidät kaikki. Marjatta oli ollut aivan erikoisen ihastunut Olliin, joka oli paljon käynyt Kangasalla. Nyt Marjatta pelkäsi kovasti, että Olli jättää meidät mutta mitä vielä, he ja me kaikki saimme moninkertaisesti Ollin Irman mukana ja vielä erittäin mukavia uusia serkkuja. Me ihailimme sinua heti ensi hetkestä alkaen, kaikki me Ollin sisarusten lapset, etenkin me tytöt, jotka pidimme sinua ikätoverina eikä suinkaan minään tätinä ja lähes samanikäinenhän sinä olitkin. Sinä olit myös aina erittäin elegantti ja tyylikäs ja sinun kanssasi voimme keskustella kaikesta. Ja meistä tuntui kuin olisimme tunteneet sinut aina.

Avioliitossasi sinulla oli monta rautaa tullessa. Olli kirjoitti eräässä kirjeessään veljelleen Antille: Irma on tänään lahjoittanut minulle uuden komean pojan ja kuten sinä Antti huomaat, olemme noudattaneet hääpuheessasi meille esittämäsi toivomusta: lasta monta, reipasta ja vallatonta.

Irma olikin aika liemessä lasten ollessa pieniä. Mm. muistan kun kerran olimme kesällä maalla vierailulla Ollin ja sinun luonasi ja eräs pojista 1-2 vuotiaana heti kun silmä vältti veti matalasta senkistä juuri pyykistä tulleet lakanat lattialle. Irma kertoi rauhallisesti, että se oli 2-vuotiaan rakkaan serkkumme mieliharrastus.

Yleensä serkkumme olivat hyvin kilttejä ja tottelevaisia. Ihailin aina kuinka kiltisti he söivät kaikki mitä lautasille pantiin vastaanhangoittelematta. Kerran oli samanaikaisesti vierailulla kanssani eräs perhe lapsineen ja silloin ilmestyi Matti syötyään ruokasaliin ja sanoi silmät hämmästyksestä pyöreinä: Kalle ei syö puuloo.

Lapset tuntuivat myös hyvin huolehtivan toisistaan ja esim. isommat opettivat pienemmätkin pelaamaan kanssaan erilaisia pelejä ja leikkimään erilaisia leikkejä.

Kerran vanhemmilla lapsilla oli meno jonnekin ja Antti oli jäänyt apulaisen kanssa kotiin Irman ja Ollin ollessa poissa. Naapurin rouvan kertoman mukaan 2-vuotias vaaleakiharainen keruubin näköinen Antti oli istunut portailla keittiön oven takana itkien ja rouvan kysyttyä, mikä häntä vaivasi, Antti oli vastannut, käyttäen juuri edellisenä päivänä pihalla oppimaansa sanaa: "Pelkele kun jättivät minut tänne".

Jos sinulla Irma oli kova homma hoitaessasi suurta perhettäsi, oli sinulla myös tekemistä meistä sukulaisista. Aina oli meistä joku vierailulla sinun ja Ollin luona, jonne aina oli yhtä hauska tulla ja minulla oli vielä onni asua kodissanne lokakuusta 1943 joulukuun loppuun 1944 ollessani sodan aikana määrättynä Turun ho:een. Irman ja Ollin luona kävi lisäksi paljon vieraita ja muistammehan me kaikki Irman järjestämät suuret juhlat mm. Ollin monet syntymäpäivät, serkkujemme ristiäiset ym. Matin ristiäisissä keskellä sotaa oli Irma jostain saanut vähän kermaa ja jälkiruoaksi tarjottiin Charlotte Russeä. Aina vieraanvarainen Olli toi myös jostain kokouksesta tullessaan nachspieleille silloin muodin mukaan vieraita - ravintolassa ei juuri ollut tarjoilua - ja ihailin Irmaa, joka vaikka olisi sattunut olemaan jo vuoteessa, nousi valmistamaan vieraille jotain tarjottavaa ja seurusteli heidän kanssaan aina yhtä iloisena ja ystävällisenä. Jos joku meistä sukulaisista tuli Turkuun vaikka kuinka myöhäisellä junalla, kutsuivat Irma ja Olli hänet luokseen ja Irma järjesti iltapalan, oli sitten sodan tai rauhan aika. Lisäksi voin vielä kertoa, että kun Turussa v. 1944 toimitettiin evakuointi ja Irma ja lapset joutuivat lähtemään Auraan ahtaisiin tiloihin, kutsuit Irma myös minut sinne ja kävinkin siellä silloin tällöin Ollin kanssa ja aina löytyi minullekin jostain yösija.

Minulla oli myös ilo tutustua Irman äitiin ja sisaruksiin sekä muihin hänen sukulaisiinsa, jotka ystävällisesti kutsuivat minutkin Irman ja Ollin mukana vierailulle luokseen, epäilemättä Irman tipsin johdosta.

Milloinkaan koko sinä aikana kun asuin Turussa enkä muulloinkaan oletavannut sinua muuta kuin aina rauhallisena ja ystävällisenä enkä koskaan ole kuullut sinun sanovan hermostunutta tai pahaa sanaa kenellekään.

Olemme todella kiitollisia, että Olli lainkuulaisena henkilönä noudatti myös kuningas Kristofferin maalakia vuodelta 1442, nimenomaan lainkohtaa, jonka Ljungo Tuomaanpoika v. 1601 suomalaisten tarpeheksi tulkitsi näin: "se paras cappalet kuin talon poialla on hänen taloudhessansa on, ombi hänen laillisesti naitu vaimons". Erikoisen onnellisia, uskallan sanoa, kaikki me sukulaiset olemme siitä, että se paras cappalet on juuri Irma.

Nyt kun sinä vietät tätä merkkipäivääsi haluaisin meidän kaikkien puolesta kiittää sinua sinun suuresta ystävällisyydestäsi ja meitä kohtaan osoittamastasi rakkaudesta ja toivottaa sinulle edelleen terveyttä ja siunausta.